

Voortschrijdend inzicht in de bouw

Foto: Sjef Prins - APA Foto

In Arnhem deed zich in juni een brand voor in een woonblok met nom-woningen, die bovendien moeilijk geblust kon worden. De zonnepanelen vormden een belemmering. Dat leidde direct tot de vraag of het wel wenselijk/verantwoord is om zonnepanelen op deze manier te monteren. Die

vraag is ook exemplarisch voor een actueel bouwrechtelijk onderwerp; het 'State of the art-risico'.

Ik heb voor 'state of the art' nog geen goede Nederlandse vertaling kunnen bedenken, maar de term 'voortschrijdend inzicht' lijkt de lading aardig te dekken. De bouwpraktijk wordt regelmatig geconfronteerd met voortschrijdende inzichten, en dat leidt dan vaak tot juridische discussies, met name over de vraag; bij wie ligt het risico daarvan? Precies over die vraag zijn in het afgelopen jaar twee interessante vonnissen verschenen.

Het eerste vonnis, uit augustus vorig jaar, had betrekking op de realisatie van een rioolwaterzuiveringsinstallatie in Den Bosch. Toen partijen de aannemingsovereenkomst ondertekenden, was de gangbare opvatting dat legionella 'niet werd gezien als een serieus probleem voor RWZI's'. Enkele jaren later (het werk was inmiddels in uitvoering), bleek uit onderzoek echter dat die veronderstelling onjuist was; legionella vormde wél een mogelijk risico bij rwzi's. Dit was een typische state of the art-discussie, en in dit geval eindigde die in het voordeel van de aannemer; opdrachtgever draaide op voor de consequenties van de voortschrijdende inzichten omtrent legionella in rwzi's, omdat legionella destijds dus niet werd beschouwd als een risico voor RWZI's.

Bubbledeck

Dit voorjaar volgde een vonnis in een zaak over de beruchte Bubbledeck-vloeren. De discussie in kwestie kwam - weinig verrassend - op gang na instorting van de parkeergarage in Eindhoven. Het is een interessant vonnis, alleen al omdat het op gedetailleerde wijze beschrijft hoe het gebruik van breedplaatvloeren in de bouwpraktijk de afgelopen decennia is toegenomen. Bovendien valt terug te lezen dat de overspanningen die die vloeren moesten overbruggen in de loop der jaren steeds groter zijn geworden, wat extra koppelwapening tussen de breedplaten noodzakelijk maakte.

De opdrachtgever liet onderzoek uitvoeren door een adviseur, die vaststelde dat deze koppeling onvoldoende was uitgewerkt. Aannemer kon dat niet ontkennen, maar wees erop dat iedereen in de bouw ervan uit ging dat die koppeling wél voldoende was uitgewerkt; er was hier - in de woorden van de aannemer - sprake van een 'systeemfout die door eenieder jarenlang over het hoofd is gezien'. Volgens de rechtbank was dat misschien wel zo, maar dat was niet van doorslaggevend belang;

het ging erom of de aannemer (c.q. zijn constructeur') die systeemfout op basis van de destijds geldende stand van de techniek had *kunnen* ontdekken. En dat was - aldus de rechtbank - het geval.

Twee vergelijkbare zaken dus, met op het oog verschillende uitkomsten. De rechtbank in de eerste zaak vond namelijk dat de collectieve vergissing over legionella niet voor rekening van de aannemer kwam, terwijl een vergelijkbare collectieve 'systeemfout' in de tweede zaak juist wél aan de aannemer werd toegerekend.

Wellicht volgen in deze zaken nog andersluidende vonnissen in hoger beroep. Hoe dan ook is het laatste woord over het state of the art-risico in de bouw nog niet is gezegd.

Thomas de Leeuwe, Rozemond Advocaten